

แบบฟอร์มที่ 2 สรุปลักษณะสำคัญขององค์การ (ไม่เกิน 3 หน้า)

ผู้ส่งมอบ พันธมิตร และผู้ให้ความร่วมมือ: (ที่สำคัญ)
ผู้ส่งมอบ: เหล่าทัพ, บ.ท่าอากาศยานไทย, ปตท., บ.บางกอก อินดัสเทรียลแก๊ส, กรมอุตุนิยมวิทยา
พันธมิตร: กรมชลประทาน, กองทัพอากาศ, กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, สป.ก.ทรัพยากรธรรมชาติฯ, สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ, กรมประชาสัมพันธ์, ม.เกษตรศาสตร์
ผู้ให้ความร่วมมือ: สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร, กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ
ความต้องการ: การปฏิบัติงานร่วมกันภายใต้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย:
 - หน่วยงานภาครัฐ : ผู้ว่าราชการจังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
 - องค์กรผู้ใช้น้ำอื่น ๆ : บ.จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก, การประปา
 - ประชาชนในพื้นที่ที่คาดว่าจะ/ประสบภัยพิบัติ
 - หน่วยงานเจ้าของสนามบิน/ท่าอากาศยาน
 - บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
 - สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
ความต้องการ/ ความคาดหวัง: ปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือเกษตรกรได้ทันเวลา, ปริมาณน้ำที่เพียงพอสำหรับบริการประชาชนและภาคเอกชน, สามารถลดผลกระทบจากปัญหาภัยพิบัติได้อย่างทันเวลา, ป้องกันการเกิดภัยพิบัติและความคมสถานการณ์ภัยพิบัติไม่ให้ขยายผลในวงกว้าง, การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่หน่วยงานเจ้าของสนามบิน/ท่าอากาศยานกำหนด

สมรรถนะหลักขององค์กร:
 1. การปฏิบัติการฝนหลวง
 2. การวิจัยและพัฒนาการตัดแปรสภาพอากาศ
 3. การบินปฏิบัติการฝนหลวง

พันธกิจ: 1. บริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศให้เกิดฝนในปริมาณและการกระจายที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาการเกษตร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และการบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างบูรณาการ 2. วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการทำฝน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ และการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติอันเนื่องมาจากความผันแปรของภูมิอากาศและสภาวะโลกร้อน 3. บริหารจัดการด้านการบินในภารกิจการทำฝน การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และภารกิจด้านการเกษตร
วิสัยทัศน์: กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นองค์กรชั้นนำในระดับโลกด้านการตัดแปรสภาพอากาศตามศาสตร์ฝนหลวงพระราชทาน ภายในปี 2580
ค่านิยม: -
วัฒนธรรมองค์กร: LET'S GO for Goal คือ Leadership ใฝ่ใจ เป็นผู้นำ Expertise มุ่งสู่ความเป็นเลิศ Teamwork and Networking ร่วมทำงานเป็นทีม Strategic Thinking สร้างความคิดกลยุทธ์ Growth เติบโตอย่างยั่งยืน Open and Service Mind เปิดใจกว้าง พร้อมบริการ
งบประมาณ: 1,954,038,900 บาท (ปี 2564)

รายได้: -
จำนวนบุคลากร: ครอบคลุมกำลังทั้งสิ้น 550 อัตรา แบ่งเป็นข้าราชการ 249 อัตรา ลูกจ้างประจำ 109 อัตรา และพนักงานราชการ 192 อัตรา โดยมีอัตราค่าจ้างที่ถือครองจริง 501 อัตรา แบ่งเป็น ข้าราชการ 220 อัตรา ลูกจ้างประจำ 109 อัตรา และพนักงานราชการ 172 อัตรา
กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ:
 1. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ พ.ศ. 2556
 2. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบิน พ.ศ. 2538
 3. ระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตรว่าด้วยการบิน พ.ศ. 2558
ระบบการปรับปรุงผลการดำเนินการ:

ผลผลิต/บริการหลัก:
 - บริการฝนหลวง
 - ป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ (หมอกควัน, ไฟป่า, พายุลูกเห็บ)
 - องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการตัดแปรสภาพอากาศ
 - บริการด้านการบิน
คุณลักษณะโดดเด่นของผลผลิต/บริการ
 - การลดความสูญเสียของผลผลิตทางการเกษตร
 - การสร้างความสมดุลของสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ
 - การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและสมรรถนะหลักของกรม
 - การเพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาจากภัยธรรมชาติ และสร้างขีดความสามารถในการตัดแปรสภาพอากาศ

ผู้รับบริการ: เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้ง, องค์กรกักเก็บน้ำ (กรมชลประทาน, การไฟฟ้าฝ่ายผลิต), ประชาชนในพื้นที่ประสบภัยพิบัติ, สถาบันการศึกษา, ผู้บริหารระดับจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด, เกษตรและสหกรณ์จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาสัมพันธ์จังหวัด), ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ความต้องการ: ปฏิบัติการฝนหลวงช่วยเหลือในพื้นที่ทันเวลา, ปริมาณฝนที่เพียงพอต่อการเกษตร, น้ำต้นทุนที่เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการน้ำและการผลิตกระแสไฟฟ้า, ป้องกันและควบคุมสถานการณ์ภัยพิบัติ, ความร่วมมือและการสนับสนุนข้อมูลด้านการตัดแปรสภาพอากาศ, บริการด้านการบินที่รวดเร็วและปลอดภัย

แหล่งข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ:

1. รายงานประจำปีของสำนักงาน ก.พ.ร.
2. รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ของสำนักงาน ป.ป.ช.
3. ผลการเบิกจ่ายงบประมาณของส่วนราชการ จากเว็บไซต์กรมบัญชีกลาง

การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขัน:

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ปรากฏการณ์เอลนีโญ/ลานีญา ภาวะโลกร้อน การเกิดภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติที่รุนแรง
2. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล และเทคโนโลยีการตัดแปรสภาพอากาศ
3. การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิประเทศและการใช้ที่ดิน
4. นโยบายรัฐบาลที่สำคัญและเร่งด่วน
5. ประเทศไทยกำลังพัฒนาเข้าสู่ยุค 4.0
6. การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

ความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์: (ด้านพันธกิจ ปฏิบัติการ บุคลากร สังคม)

การเป็นองค์กรหลักเพียงหนึ่งเดียวของประเทศในการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศ

สภาพแวดล้อมการแข่งขัน:

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทยมีหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (ด้านนโยบาย) กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (น้ำใต้ดิน) กรมชลประทาน (น้ำผิวดิน) กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (น้ำบนฟ้า) ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมการแข่งขันที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้น แต่หน่วยงานภาครัฐโดยทั่วไปจะถูกจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดำเนินภารกิจเฉพาะด้าน ตามสภาพปัญหาของสังคมหรือนโยบายของรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่จัดตั้งขึ้นจึงต้องมีภารกิจที่แตกต่างกันและไม่ทับซ้อนกัน ดังนั้น การพิจารณาถึงสภาพการแข่งขันภายในและภายนอกประเทศของหน่วยงานภาครัฐ จึงไม่อาจกำหนดสภาพการแข่งขันที่ชัดเจนได้อย่างภาคเอกชนจำเป็นต้องปรับให้เข้ากับสภาพของภารกิจที่ใกล้เคียง ซึ่งอาจจะเรียกว่า “การเทียบเคียง” แทนการแข่งขันในภารกิจที่คล้ายคลึงกัน

กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเป็นหน่วยงานเพียงหนึ่งเดียวของประเทศที่รับผิดชอบด้านการบริหารจัดการน้ำในชั้นบรรยากาศจึงไม่สามารถระบุคู่แข่งในการแข่งขันภายในประเทศที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันได้ รวมทั้งการแข่งขันภายนอกประเทศด้วย

ความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์: (ด้านพันธกิจ ปฏิบัติการ บุคลากร สังคม)

ด้านพันธกิจ: ป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยแล้งได้ร้อยละ 80 ของพื้นที่ภัยแล้ง และภัยพิบัติได้ร้อยละ 54 ของพื้นที่ภัยพิบัติ **ด้านปฏิบัติการ:** พัฒนาเทคนิคเฉพาะ เทคโนโลยี นวัตกรรมในการปฏิบัติการฝนหลวงเชิงพื้นที่ ปรับปรุงระบบการทำงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการเพิ่มประสิทธิภาพ **ด้านบุคลากร:** พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทุกระดับในการทำงานให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของบุคลากร **ด้านสังคม:** สร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเน้นขับเคลื่อนภารกิจความรับผิดชอบต่อสังคมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความสำคัญเชิงเปรียบเทียบของพันธกิจหรือหน้าที่ต่อความสำเร็จของส่วนราชการ และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศคืออะไร:

จากพันธกิจและหน้าที่หลักตามกฎหมายโดยเจาะด้านปฏิบัติการทำฝนเพื่อพัฒนาการเกษตร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ และบรรเทาภัยพิบัติทางธรรมชาติ สามารถสร้างความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะภาคเกษตร เนื่องจากพื้นที่การเกษตรของประเทศส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่ชลประทานต้องอาศัยน้ำฝนเป็นปัจจัยหลักในการทำเกษตร และการปฏิบัติการฝนหลวงสามารถสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยเฉพาะทรัพยากรป่าไม้ที่เป็นแหล่งต้นน้ำ

เทคโนโลยีการสื่อสารและการให้บริการที่สำคัญมีอะไรบ้าง :

1. เว็บไซต์กรมฝนหลวงและการบินเกษตร (www.royalrain.go.th)
2. Social Media (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube)
3. ระบบขอรับบริการฝนหลวง
4. Application Rainmaking

ความสำคัญของสมรรถนะหลักของส่วนราชการที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของประเทศ

คืออะไรทั้งทางตรงและทางอ้อม : สมรรถนะหลักของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร คือ การปฏิบัติการฝนหลวง การวิจัยและพัฒนาการตัดแปรสภาพอากาศ การบินปฏิบัติการฝนหลวง ซึ่งทั้ง 3 สมรรถนะมีส่วนในการผลักดันให้พันธกิจและหน้าที่ตามกฎหมายของกรมบรรลุผลสำเร็จ โดยมีผลการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมของประเทศ **ทางตรง** คือ ด้านเศรษฐกิจ ช่วยลดหรือบรรเทาความเสียหายของผลผลิตทางการเกษตรจากปัญหาภัยแล้งด้านสิ่งแวดล้อม ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้พื้นที่ป่าไม้ ลดการเกิดไฟป่าด้านสาธารณสุข นำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงสามารถใช้อยู่ปโภคบริโภคได้อย่างปลอดภัย เนื่องจากผ่านการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำฝนจากหน่วยงานวิชาการ **ทางอ้อม** คือ เมื่อผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้รับความเสียหายจากปัญหาภัยแล้ง และมีปริมาณฝนเพียงพอต่อการเพาะปลูก จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ และไม่ละทิ้งถิ่นฐานเข้าสู่สังคมเมือง

ในการทำงาน บุคลากรมีความจำเป็นที่ต้องดูแลเกี่ยวกับ ความเสี่ยงภัยอะไรบ้าง :

การทำฝนหลวง เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ให้เหมาะสมกับการเกิดฝนมากที่สุด เป็นการปฏิบัติงานบน ท้องฟ้าที่มีความแปรปรวนของสภาพอากาศ ซึ่งเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติบนอากาศยานทั้งหมด จะต้องได้รับการตรวจความ สมบูรณ์ของร่างกายจากสถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ และขณะปฏิบัติงานบนอากาศยานจะต้องปฏิบัติตามหลัก นิรภัยการบินอย่างเคร่งครัด

กฎหมายและกฎระเบียบอะไรที่มีอยู่และเอื้อให้ ส่วนราชการทำงานอย่างมีความคล่องตัวและตอบสนอง การเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ :

1. กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมฝนหลวงและการบิน เกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2556
2. ระเบียบกรมฝนหลวงและการบินเกษตรว่าด้วยการบิน พ.ศ. 2563
3. ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการบิน พ.ศ. 2538
4. คำสั่งมอบอำนาจของกรมฝนหลวงและการบินเกษตร

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรที่สำคัญ คืออะไร:

1. การขาดแคลนบุคลากรที่มีประสบการณ์สูงด้านการ ดัดแปรสภาพอากาศ
2. เกิดช่องว่างระหว่างวัย ระหว่างคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ ในการทำงานร่วมกัน

พื้นฐานของบุคลากรที่มีผลต่อการวางแผนการพัฒนา และการสร้างขีดความสามารถในการเป็นองค์การ สมรรถนะสูงมีอะไรบ้าง :

1. ความรู้และประสบการณ์ของบุคลากรในการดัดแปร สภาพอากาศ
2. ความรู้ ความสามารถ ในการวิจัยคิดค้นนวัตกรรมและ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้านการดัดแปรสภาพอากาศ
3. ความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
4. ความสามารถในการบริหารจัดการ และภาวะผู้นำ

สภาพแวดล้อมด้านการแข่งขันทั้งภายในและภายนอกประเทศของส่วนราชการ เป็นเช่นใด? ประเด็นการแข่งขันคืออะไร และมีผลต่อการดำเนินการของส่วนราชการ อย่างไร :

การแข่งขันภายใน จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้าง การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวทางสำคัญในการวางระบบ บริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ และจากแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ 20 ปี ด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ส่งผลต่อการแข่งขันของกรมฝนหลวงและ การบินเกษตร คือ เน้นศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำฝนเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งและทรัพยากรน้ำของประเทศให้เกิดผล เป็นรูปธรรม **การแข่งขันภายนอก** จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและปัญหา โลกร้อน ส่งผลให้กรมฝนหลวงและการบินเกษตรต้องเร่งสร้างความร่วมมือทางวิชาการ กับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อวิจัยและสร้างนวัตกรรม ด้านการดัดแปรสภาพอากาศให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล เพื่อจูงใจให้ประเทศอื่น ๆ เข้ามาศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญคืออะไร ส่งผลต่อสถานการณ์ แข่งขันของประเทศอย่างไร :

กรมฝนหลวงและการบินเกษตรเปลี่ยนแปลงความสามารถในการแข่งขันโดยขับเคลื่อนใน 3 ประเด็น ดังนี้ 1) การวิจัยและพัฒนาด้านการดัดแปรสภาพอากาศที่เน้นเทคโนโลยีและ นวัตกรรม 2) การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมไปใช้จริง มีผลลัพธ์ที่ชัดเจนวัดผลได้ สามารถ แก้ปัญหาภัยแล้งของประเทศได้จริง 3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพในการ ทำงานของทุกกระบวนการ ซึ่งจะส่งผลให้สถานการณ์การแข่งขันของประเทศด้านการผลิต สินค้าภาคการเกษตร มีประสิทธิภาพ แข่งขันในตลาดโลกได้